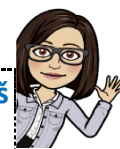


Učna ura: **Prebivalstvo** Angloamerike



V prejšnji učni uri smo obravnavali rastlinstvo Angloamerike. Za kratko ponovitev boš najprej pregledal/-a rešitve nalog.

Tipi naravnega rastja v Angloameriki:

Podnebje	Naravno rastje
podnebje območja večnega snega in ledu	–
tundrsko	tundra (mahovi, lišaji, nizke zeliščne rastline); proti jugu prehaja v iglaste gozdove, listnato-iglaste gozdove
puščavsko in polpuščavsko	puščavsko in polpuščavsko rastje
vlažno celinsko	listnati gozdovi, prerija (visokotravna stepa)
oceansko	iglasti in listnati gozdovi
sredozemsko	mediteransko rastje, sekvoje
vlažno subtropsko	subtropski listnati gozd, mangrove

Rešitev Vaje 33 v SDZ na strani 78:

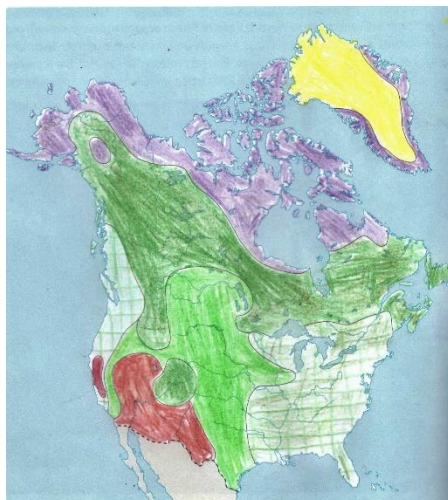
1 – namakanje, 2 – Labradorski tok, 3 – tundra, 4 – sekvoja, 5 – Mehiški zaliv, 6 – Apalači, 7 – prerija, 8 – Zalivski tok, 9 – tornado.

Rešitev križanke: MRTVA ČRTA.

Rešitev Vaje 34 v SDZ na strani 78:

Rastlinski pasovi:

-  puščavsko rastlinstvo
-  travniško rastlinstvo
-  listnati gozd
-  mediteransko rastlinstvo
-  iglasti gozd
-  tundrsko rastlinstvo
-  led



OBRAVNAVA NOVE UČNE SNOVI

V današnji učni uri bomo spoznali prebivalstvo v Angloameriki. Pozorno preberi spodnji zapis.

PREBIVALSTVO ANGLOAMERIKE – NEKOČ IN DANES

V Angloameriki je leta 2013 živel približno **350 milijonov** prebivalcev. Poselitev celine je neenakomerna, povprečna gostota poselitve je **18 prebivalcev na km²**; med posameznimi deli celine so velike razlike.

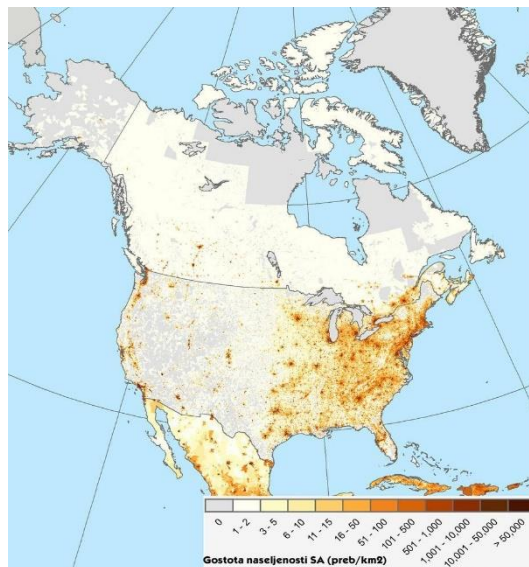
Zaradi neugodnih podnebnih in reliefnih razmer sta **redko poseljena večji del Kanade, polotok Aljaska in gorati zahod ZDA.**

Gosteje naseljena so območja prvotne evropske kolonizacije na severovzhodu ZDA in jugovzhodu Kanade (**obale Atlantika, območje Velikih jezer in Reke Svetega Lovrenca**), Kalifornija in obale Mehškega zaliva.

Prva stoletja po odkritju so se priseljevali večinoma le evropski priseljenci, zato ima Severna Amerika močan evropski pečat. Na začetku so prevladovali **angleški (anglosaški) priseljenci**. Angleščina je še danes **uradni jezik** v Severni Ameriki. Posebnost je v **Kanadi** v provinci **Quebec**, kjer se je obdržala **francoščina** zaradi močnega priseljevanja iz Francije. Zato je Kanada še danes **dvojezična država**. V Kanadi francoščino uporablja okoli 30 % prebivalcev.

Prvi večji val priseljevanja se je zgodil v 17. stoletju, po ustanovitvi prvih 13 kolonij v Severni Ameriki. Priseljevali so se predvsem poljedelci in pustolovci, ki so krčili gozdove in osvajali nova ozemlja. Od tod se je poselitev in **kolonizacija** začela širiti proti **zahodu**.

Skoraj do konca 19. stoletja je največji delež priseljencev prihajal iz današnje **Irske, Velike Britanije in Nemčije**, nato so začeli prevladovati priseljenci iz **južne in vzhodne Evrope**. Po 2. svetovni vojni se je začelo večati število priseljencev iz neevropskih držav. Okoli 50 % jih pride iz **Latinske (Južne) Amerike** in okoli 30 % iz **Azije** (v Kanadi več kot 50 %). Zaradi tega se etnična podoba Severne Amerike konstantno spreminja.



Slika 1: Gostota poselitve v Angloameriki

Vir slike:
https://eucbeniki.sio.si/geo8/2583/5_Gostota_naseljenosti-2010.jpg
(Dostopno: 4. 1. 2021)



Slika 2: Prvih 13 kolonij je označeno z belo barvo.

Vir slike:
<https://solabovec.si/sites/default/files/osbovec-geografija-1479.pdf>
(Dostopno: 4. 1. 2021)

- V zvezek prepriši spodnji zapis.

PREBIVALSTVO ANGLOAMERIKE

Poselitev Angloamerike je neenakomerna, povprečna gostota poselitve je **18 prebivalcev na km²**; med posameznimi deli celine so velike razlike.

- Skoraj do konca 19. stoletja je največji delež priseljencev prihajal iz današnje **Irske, Velike Britanije in Nemčije**.
- Nato so začeli prevladovati priseljenci iz **Južne in Vzhodne Evrope**.
- Po 2. svetovni vojni se je začelo večati število priseljencev iz neevropskih držav (iz **Latinske Amerike** in iz **Azije**).



→ **pestra etnična in narodnostna sestava Angloamerike:**

- **ameriški staroselci: Indijanci** (v preteklosti so jih belci iztrebljali in jih stisnili v posebne rezervate) in **Inuiti** (živijo na skrajnem severu ZDA ter na Grenlandiji),
- **potomci nekdanjih evropskih priseljencev** (med katerimi je več kot 340 000 oseb slovenskega rodu),
- **Afroameričani (ameriški črnci)** → **črnci in mulati** (mešanci med črnci in belci) pripadajo največ najnižjemu revnemu sloju, pogosto so tarča rasističnih napadov, tudi s strani policije,
- **priseljenci iz Srednje Amerike** – teh je čedalje več (**problem ilegalnega preseljevanja v ZDA**),
- **mestici** (mešanci med staroselskimi Indijanci in belci).

REZERVAT so območja, ki jih je država določila za prebivalce določene etnične skupine.

Amerika je talilni lonec jezikov in narodov → **dežela, v kateri se prebivalci jezikovno in narodnostno stapljajo.**

V novem okolju so se različne kulture zile v **večkulturno družbo**. Prva generacija priseljencev še običajno ohrani svoj jezik in kulturo, v drugem ali tretjem rodu pa se priseljenci povsem amerikanizirajo.